

Uitvoering en handhaving van VROM regels door de gemeente Bergen in 2003

Rapportage (eind-rapport)
Artikelcode: 5269

11 mei 2005

Auteurs: Dhr. L.C. Riezebos
Dhr. R.L. Breed
Mw. C.E. Mors

1	Inleiding.....	3
2	Algemeen oordeel, verbeterpunten en aanbevelingen.....	5
3	Kenschets gemeente	7
3.1	De gemeente	7
3.2	De organisatie	7
4	Beleid	8
4.1	Bouwen.....	8
4.2	Milieu.....	9
4.3	Ruimtelijke ordening	10
5	Programma	11
5.1	Bouwen.....	11
5.2	Milieu.....	12
5.3	Ruimtelijke ordening	13
6	Uitvoering.....	14
6.1	Bouwen.....	14
6.2	Milieu.....	17
6.3	Ruimtelijke Ordening	21
6.4	Controle buitengebied	25
6.5	Burgerklacht.....	26
	Bijlage.....	27

1 Inleiding

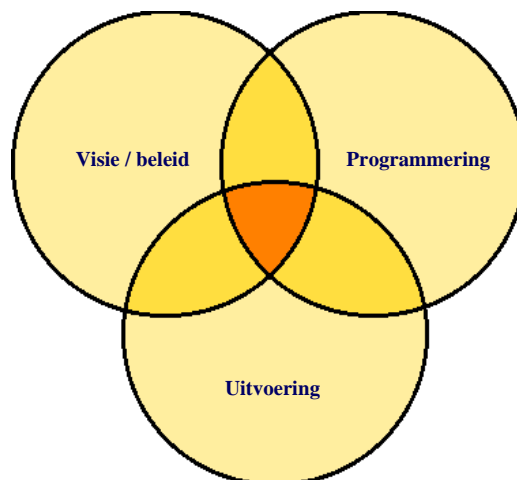
De taken op het gebied van volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer (verder te noemen VROM-taken) moeten tot de kerntaken van de gemeente worden gerekend. De gemeente staat met de uitvoering van deze kerntaken midden in het maatschappelijk krachtenveld. Een adequate uitvoering van deze taken is van groot maatschappelijk belang evenals de handhaving van de hierop van toepassing zijnde VROM wet- en regelgeving.

Het tweedelijns toezicht op de uitvoering van VROM wet- en regelgeving berust bij de VROM-Inspectie (verder Inspectie). In het kader van dit toezicht heeft de Inspectie in de gemeente Bergen in de maanden mei en juni 2004 een gemeenteonderzoek uitgevoerd. Namens de Inspectie hebben dhr. L.C. Riezebos, dhr. R.L. Breed en mw. C.E. Mors dit onderzoek verricht.

Met ingang van 2003 betreft de Inspectie in een vierjaarlijkse cyclus alle gemeenten in een onderzoek naar het uitvoeringsniveau van VROM wet- en regelgeving. Jaarlijks worden de verkregen resultaten uit deze onderzoeken geaggregeerd tot een landelijk niveau. Aldus kunnen de ontwikkelingen op het vereiste adequate niveau bij gemeenten de komende jaren in beeld worden gebracht. Jaarlijks wordt er over de stand van zaken omtrent de uitvoering van de VROM taken aan de Tweede Kamer gerapporteerd.

Doel van dit onderzoek is om antwoord te geven op de vraag of de gemeente op een adequaat niveau uitvoering geeft aan haar VROM taken. Om te komen tot een oordeel over de uitvoering van de VROM taken door de gemeente is gebruik gemaakt van een onderzoeksmethode die uitgaat van samenhang tussen beleid/visie, programmering/planning en uitvoering. Dit is in beeld gebracht in figuur 1. De filosofie achter deze methode is dat de uitvoering van de VROM taken op een adequaat niveau wordt gewaarborgd indien dit past binnen de samenhang met het voorbereidende beleid en programmering/planning

Figuur 1

Het onderzoek bestaat uit 3 fasen: de vooronderzoeksfase, de verificatiefase en de rapportagefase. Op basis van de informatie die tijdens de vooronderzoeksfase over en van de gemeente is verkregen zijn aandachtspunten geformuleerd. Deze aandachtspunten zijn tijdens de verificatiefase nader onderzocht. Voor zover de aandachtspunten betrekking hebben op de uitvoering van taken is de verkregen informatie gespiegeld aan vastgestelde adequate niveaus.

In hoofdstuk 2 wordt het algemene oordeel gegeven over de uitvoering van de VROM-taken in samenhang met beleid en programma. In hoofdstuk 3 wordt een korte kenschets van de gemeente inclusief de organisatie gegeven. In de hoofdstukken 4, 5 en 6 worden achtereenvolgens de bevindingen en geformuleerde verbeterpunten met betrekking tot beleid, programma en uitvoering weergegeven; deze zijn uitgesplitst naar de werkvelden bouwen, milieu en ruimtelijke ordening.

Alleen de in deze rapportage opgenomen taken zijn onderzocht. De niet onderzochte taken zijn op basis van het vooronderzoek niet als aandachtspunt benoemd. Dit betekent overigens niet automatisch dat de niet onderzochte taken op adequaat niveau worden uitgevoerd.

In de tekst wordt regelmatig verwezen naar het adequate niveau. De beschrijving daarvan is in de bijlage opgenomen.

2 Algemeen oordeel, verbeterpunten en aanbevelingen

De beoordeling van de uitvoering van de VROM-taken heeft op twee manieren plaatsgevonden. Enerzijds gaat het om de wettelijke VROM-taken waarvoor een adequaat niveau is geformuleerd. Aan het uitvoeringsniveau van deze taken wordt door de VROM-Inspectie veel waarde gehecht. In deze rapportage is over deze taken dan ook altijd een oordeel opgenomen zo nodig gevolgd door verbeterpunten (als het uitvoeringsniveau niet of gedeeltelijk adequaat is). Over deze verbeterpunten wil de Inspectie afspraken met het gemeentebestuur maken over hoe en op welke termijn daar door de gemeente invulling aan zal worden gegeven.

In onderstaande tabel is dit oordeel gevisualiseerd.

Onderzochte taak	Beleid			Programma			Uitvoering		
	+	+/-	-	+	+/-	-	+	+/-	-
Bouwen									
Bouwverordening		+/-							
Bouwvergunningverlening									-
Sloopvergunningverlening									-
Gebruiksvergunningen	+							+/-	
Handhaving bouwvergunning								+/-	
Handhaving sloopvergunning								+/-	
Toezicht bestaande voorraad									-
Milieu									
Gemeentelijk Rioleringsplan			-			-			-
Milieuprogramma				+					
Milieuverslag								+/-	
Milieuvergunningen									-
Meldingen ex art. 8.40 Wm								+/-	
Handhaving inrichtingen								+/-	
Bouwstoffenbesluit									-
Ruimtelijke Ordening									
Actualiseren bestemmingsplannen				+					-
Uitvoering vrijstel. art. 15 WRO (binnenplannen)							+		
Uitvoering vrijstel. 17 WRO (tijdelijke vrijstel.)							+		
Uitvoering vrijstellingen art. 19, lid 1,2 en 3 WRO							+		
Handhaving bestemmingsplannen								+/-	

+	= adequaat niveau
+/-	= gedeeltelijk adequaat niveau
-	= niet adequaat niveau

Wat opvalt is dat de gemeente op het gebied van bouwregelgeving met name bij de verlening van bouw- en sloopvergunningen niet voldoende scoort. Ook het toezicht op de bestaande voorraad is van onvoldoende niveau. De gemeente beschikt wel over een adequaat brandveiligheidsbeleid.

Met betrekking tot milieu schoot in 2003 zowel de beleidsvorming en programmering als de uitvoering van de rioleringstaken te kort: de gemeente beschikt nog niet over een gemeentelijk rioleringsplan en een uitvoeringsprogramma GRP en heeft nog vijf (!) risicovolle riooloverstorten. Ook de uitvoering en handhaving van het Bouwstoffenbesluit is van onvoldoende niveau. Daarnaast behoeft de verlening van milieuvergunningen verbetering. Zo beschikken bijvoorbeeld niet alle inrichtingen over een actuele, dekkende en toereikende vergunning en worden vergunningen niet altijd binnen de wettelijke termijn verleend. De gemeente beschikt wel over een adequaat milieuprogramma.

De belangrijkste tekortkoming op het gebied van ruimtelijke ordening is de achterstand in het actualiseren van bestemmingsplannen. In het verificatiejaar was 80% van de bestemmingsplannen - waaronder weliswaar veel zgn. postzegelplannen - ouder dan 10 jaar. Dit betrof ook bestemmingsplannen buitengebied. Al is het veel te laat, de actualisering wordt nu goed ter hand genomen. De uitvoering van de vrijstellingprocedures is als adequaat beoordeeld. De procedures vonden, op een klein geval na, op de wettelijk voorgeschreven wijze plaats.

Voor de niet-wettelijke taken zijn in het rapport aanbevelingen opgenomen als de VROM-Inspectie van mening is dat de uitoefening van deze taken kan worden verbeterd. De belangrijkste aanbevelingen betreffen:

- Het vaststellen van een handhavingsbeleid voor zowel bouwen en ruimtelijke ordening als milieu. (De Inspectie is van oordeel dat de handhavingnotitie erg lang op zich laat wachten).
- Het opstellen van uitvoerings- en handhavingsprogramma's voor bouwen en ruimtelijke ordening.
- Het gebruiken van checklists bij vergunningverlening en deze bewaren in de dossiers.
- Het vaststellen van een implementatieplan voor de uitvoering en de handhaving van het Bouwstoffenbesluit.
- Het milieearchief zo spoedig mogelijk verplaatsen van het gemeentehuis naar de MRA.

Ten aanzien van de gewenste samenhang tussen beleid/visie, programmering/planning en uitvoering, zoals die in het vorige hoofdstuk is beschreven, kan worden gesteld dat bij de gemeente Bergen in 2003 op bijna alle gebieden beleid ontbreekt en bij bouwen en ruimtelijke ordening ook geen goede programmering aanwezig is. Het zal duidelijk zijn dat het functioneren van het ambtelijk apparaat bij een goede beleidsmatige en programmatische invulling sterk kan worden verbeterd. Daarnaast is een goede afstemming tussen beleid, programmering en uitvoering één van de randvoorwaarden om de VROM-taken ook op langere termijn goed uit te voeren.

Geconstateerd is dat de gemeente de laatste jaren een sterke ontwikkeling op verschillende terreinen heeft doorgemaakt. Beleid wordt beschreven en het voornemen om meer aan programmering te doen is aanwezig. De actualisering van bestemmingsplannen en het opstellen van het GRP heeft thans de goede prioriteit. De Milieudienst Regio Alkmaar, die de meeste milieutaken voor de gemeente uitvoert, is bezig met een kwaliteitsverbetering op het gebied van vergunningverlening en handhaving. Daarnaast ontwikkelt de handhavingunit van de gemeente zelf zich nog steeds in positieve zin. Na een periode van vele klachten van burgers te hebben ontvangen zijn het laatste jaar nagenoeg geen klachten meer bij de Inspectie binnen gekomen.

De gemeente Bergen is op de goede weg, maar is er nog niet.

3 Kenschets gemeente

3.1 De gemeente

In 2001 zijn de gemeenten Bergen, Egmond en Schoorl gefuseerd tot de huidige gemeente Bergen. De gemeente strekt zich uit van Camperduin in het noorden tot Egmond-Binnen in het zuiden. Ze beslaat een oppervlakte van bijna 120 vierkante kilometer en heeft bijna 32.000 inwoners. Polders, bos, duinen, heide en strand zijn kenmerkend voor de gemeente. Daarnaast bestaat Bergen uit een groot aantal kernen met elk hun eigen identiteit en sfeer. Toerisme is een belangrijke bron van inkomsten voor de totale gemeente.

3.2 De organisatie

De ambtelijke organisatie bestaat uit een aantal sectoren en stafafdelingen. De afdeling VROM maakt deel uit van de sector grondgebied en kent drie werkeenheden: Ruimtelijke Ordening, Vergunningen en Handhaving. De formatie voor gebruiksvergunningverlening is ondergebracht bij de brandweer. De handhaving van gebruiksvergunningen wordt verzorgd door de werkeenheden Handhaving. Bij de gemeente Bergen is de vergunningverlening voor de lichte bouwvergunning en de sloopvergunning ondergebracht bij de Backoffice van de afdeling Publieksdiensten.

De formatie van de werkeenheden Ruimtelijke Ordening is 14,74 fte. Voor de herziening van bestemmingsplannen is 2,8 fte beschikbaar, voor de overige basistaken van RO is dit 4 fte. De formatie van de werkeenheden Vergunningen is 6,69 fte en de formatie van de werkeenheden Handhaving is 8,56 fte. Voor de handhaving van bouwregelgeving en ruimtelijke ordening is 2,8 fte beschikbaar. Voor de afhandeling van de achterstand in de verlening van gebruiksvergunningen was voor 2003 meer fte beschikbaar (3 fte) dan de structurele capaciteit. Vanaf 2005 blijft hiervan 1 fte beschikbaar voor de verlening van gebruiksvergunningen en zal 1 fte worden ondergebracht bij de handhaving van de bouwregelgeving.

Het grootste deel van de milieutaken wordt uitgevoerd door de Milieudienst Regio Alkmaar (MRA). De MRA bestaat uit twee afdelingen: Beleid & Advies en Bedrijven (team vergunningverlening en team handhaving). De MRA werkt op basis van een milieuwerkprogramma. Voor 2003 had de MRA 8050 uur voor de gemeente Bergen beschikbaar, verdeeld over de volgende taken:

Bedrijven en handhaving:	3700 uur
Bodembeheer:	1360 uur
Milieu en ruimte:	240 uur
Bouwen en wonen:	200 uur
Geluid:	460 uur
Klimaatbeleid:	400 uur
Milieucommunicatie:	200 uur
Gemeentelijke milieuzorg:	20 uur
Afvalbeheer:	570 uur
Algemeen beleid:	850 uur

4 Beleid

De wetgever schrijft niet altijd exact voor hoe een bestuursbevoegdheid moet worden uitgeoefend. Aan een bestuursorgaan wordt dan overgelaten van geval tot geval te beslissen. Aangezien dit kan leiden tot rechtsongelijkheid gaan bestuursorganen vaak over tot het vaststellen van regels voor de uitvoering van de vrije bestuursbevoegdheden.

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de wijze waarop de gemeente al dan niet vorm heeft gegeven aan het ontwikkelen en vaststellen van gemeentelijk beleid in het kader van de diverse VROM-taken.

4.1 Bouwen

Bevindingen

De gemeente heeft in 2003 geen actuele bouwverordening. De zesde wijziging is vastgesteld. De 7^e en 8^e wijziging zijn verwerkt zijn op 28 juni 2004 behandeld in de Raad en inmiddels van kracht. In de bouwverordening is ook de advisering over welstand geregeld. De gemeente beschikte in 2003 niet over een welstandsnota. Inmiddels is door de gemeenteraad (gewijzigd) een welstandsnota vastgesteld. Hierin zijn niet op alle punten criteria benoemd. Ze ontbreken bijvoorbeeld voor materiaalgebruik en kleur. De evaluatie hiervan is inmiddels in voorbereiding.

Er is geen vastgesteld Bouwbeleidsplan, wel staat dit op de rol voor 2005. Er is geen beleidsnota toets aan het Bouwbesluit. Er is geen vastgestelde beleidsnota met betrekking tot toezicht op het bouwen noch voor het slopen. In 2003 is wel een begin gemaakt met de opstelling van een startnotitie over de ontwikkeling van de handhavingsorganisatie. In het raadsprogramma staat beschreven dat een strakker handhavingsbeleid gewenst is. Dit geldt met name op het onderdeel veiligheid. Er is beleid opgesteld voor het onderdeel brandveiligheid onder de paraplu van een algemeen veiligheidsbeleid (Plan van aanpak veiligheidsrisico's). Hierin is de noodzaak van een inhaalslag voor de gebruiksvergunningen en de brandveiligheidstoets bouwvergunningen onderkend. Er is een capaciteitsuitbreiding bij de brandweer voorzien en controle en handhaving zal worden geïntensiveerd. In het brandveiligheidsbeleid is sprake van een prioriteitstelling van gebouwen. Ook is er specifieke aandacht voor brandveiligheid in grote/complex gebouwen.

De gemeente beschikte in 2003 niet over beleid voor toezicht op de bestaande voorraad.

Oordeel

De gemeente beschikt over de wettelijk verplichte bouwverordening. De bouwverordening was echter in 2003 niet actueel. Het beleid is op dit onderdeel gedeeltelijk adequaat. Het beleid voor het onderdeel brandveiligheid/gebruiksvergunningen is op de onderzochte punten adequat.

Verbeterpunten:

- Geen (in de actualisering van de bouwverordening is inmiddels voorzien)

Aanbevelingen

- Omschrijf in de welstandsnota helder aan welke criteria wordt getoetst. Rapporteer hierover jaarlijks aan de raad.
- Stel een bouwbeleidsplan vast (is in voorbereiding).
- Stel een beleid vast voor de toetsing van aanvragen aan het Bouwbesluit.
- Stel een handhavingsbeleid vast voor het bouwen zonder of in afwijking van een bouwvergunning en voor het slopen zonder of in afwijking van een sloopvergunning. Maak daarbij gebruik van de 'handreiking handhaven bouwregelgeving'.
- Stel een toezichtsbeleid bestaande voorraad vast.

4.2 Milieu

Bevindingen

Milieubeleidsplan

De gemeente Bergen beschikt niet over een actueel vastgesteld milieubeleidsplan. Volgens het meerjarenprogramma zou in 2004 een milieubeleidsplan worden vastgesteld. De gemeente heeft echter aangegeven dat in het kader van ombuigingen de gelden voor een milieubeleidsplan zijn geschrapt. Het voornemen om een milieubeleidsplan op te stellen is daardoor komen te vervallen.

Gemeentelijk rioleringsplan

De voormalige gemeenten Bergen, Egmond en Schoorl hebben in 1998, 1999 en respectievelijk 1995 Gemeentelijke Rioleringsplannen (GRP's) laten opstellen en vastgesteld. Deze plannen zijn niet vergelijkbaar, mede gezien de verschillen in de toestand van de riolering in de voormalige gemeenten. Daarnaast is van twee plannen de planperiode verlopen.

Begin juni 2004 is een notitie vastgesteld met een plan van aanpak voor het opstellen van een volledig herzien GRP en de tot die tijd uit te voeren maatregelen. In deze notitie is opgenomen dat het GRP in 2005 definitief zal worden vastgesteld.

Handhavings- en gedoogbeleid

De gemeente beschikt niet over een handhavings- en gedoogbeleid met betrekking tot milieu. Aangegeven wordt dat de handhaving is gebaseerd op de bestuursovereenkomst. Handhavend optreden gaat uit van twee stappen. Wordt tijdens een (periodieke) controle een overtreding geconstateerd, dan ontvangt de inrichtinghouder een brief waarin een termijn wordt genoemd waarbinnen de overtreding ongedaan moet zijn gemaakt. Hierna vindt hercontrole plaats. Is de overtreding niet (voldoende) opgeheven, dan wordt bestuurlijk ingegrepen door middel van een last onder dwangsom of bestuursdwang.

Met betrekking tot gedogen wordt gewerkt volgens het landelijk beleid.

In het kader van 'professionalisering van de milieuhandhaving' werkt de MRA aan een handhavingsstrategie.

Beleid Bouwstoffenbesluit

De gemeente heeft geen beleid voor de uitvoering van en toetsing aan het Bouwstoffenbesluit vastgesteld.

Beleid externe veiligheid

De gemeente heeft geen beleid externe veiligheid vastgesteld.

Oordeel

Aangezien de gemeente in 2003 niet beschikte over een vastgesteld GRP, is dit onderdeel niet adequaat. Voor het opstellen van de overige beleidsnota's geldt geen wettelijke verplichting.

Verbeterpunt

Geen (met betrekking tot riolering doorgaan op de ingeslagen weg).

Aanbevelingen

- Stel een milieubeleidsplan vast.
- Stel een handhavings- en gedoogbeleid vast.
- Stel een implementatieplan vast voor de uitvoering en handhaving van het Bouwstoffenbesluit.
- Stel een beleid externe veiligheid vast.

4.3 Ruimtelijke ordening

Bevindingen

De gemeente Bergen heeft geen door de raad vastgesteld ruimtelijk beleid – in de vorm van een structuurnota dan wel een structuurvisie – met betrekking tot de inrichting van haar grondgebied. Wel wordt in de afdeling VROM nagedacht over het ontwikkelen van gebiedsvisies. Op dit moment heeft de herziening van de vigerende bestemmingsplannen echter prioriteit.

De gemeente heeft de 'Startnotitie herziening bestemmingsplannen Bergen' ontwikkeld. Hierin is een plan van aanpak opgenomen met betrekking tot het herzien van alle vigerende bestemmingsplannen. Van de 100 thans vigerende bestemmingsplannen wil men naar een aantal van 14.

De gemeente heeft door de Raad vastgesteld beleid in het kader van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) ten behoeve van het verlenen van bouwvergunningen en/of vrijstellingen. In het verificatiejaar is dit beleid ontwikkeld en in januari 2004 vastgesteld. De 'Beleidsregels zelfstandige projectprocedure' betreft de zelfstandige projectprocedure als bedoeld in art. 19, lid 1 juncto art. 19a van de WRO. De gemeente is voornemens ook voor de procedure ex art. 19, lid 3 WRO beleidsregels vast te stellen. Dit moet in dit lopende jaar zijn beslag krijgen.

De gemeente heeft nog geen vastgesteld handhavingsbeleid op het gebied van ruimtelijke ordening. Volgens de gemeente wordt er bij overtredingen wel handhavend opgetreden. De te handhaven zaken worden geregistreerd en gerangschikt naar prioriteit. Regelmatig worden burgemeester en wethouders op de hoogte gehouden middels lijsten van te handhaven zaken. De gemeente is reeds lang bezig met het ontwikkelen van een bestuurlijke visie op handhaving. Het traject voorziet in de ontwikkeling van een handhavingnota op het gebied van RO, bouwregelgeving, APV en gebruiksvergunningen. Het is de bedoeling dat een en ander zijn beslag krijgt in begin 2005.

Oordeel

De beleidsmatige invulling van de onderzochte VROM-taken op het gebied van ruimtelijke ordening heeft met name op het terrein van de handhaving verbetering. De bestuurlijke visie met betrekking tot handhaving laat erg lang op zich wachten.

Opgemerkt wordt dat het voor de gemeente geen verplichting is om beleid in dit verband te ontwikkelen. Het zal echter duidelijk zijn dat het functioneren van het ambtelijk apparaat bij een goede beleidsmatige invulling van deze taken sterk zal worden bevorderd.

Verbeterpunten

Geen

Aanbevelingen

- Blijvend het voortvarend actualiseren van de bestemmingsplannen uitvoeren.
- Op korte termijn komen tot de vaststelling van (handhavings) beleid op het terrein van ruimtelijke ordening.

5 Programma

Vastgesteld beleid dient, wil het effect sorteren, te worden geïmplementeerd in (deel)programma's per sector, afdeling etc. Naast de programmatische uitwerking dient duidelijk te zijn waar de bevoegdheden tot het toepassen van het vastgestelde beleid liggen en wie belast is met de uitvoering van het beleid c.q. de (deel)programma's. Duidelijk dient te zijn aan de hand van welke criteria, met welke doelstelling, door wie taken worden uitgevoerd, wie voor de uitvoering verantwoordelijk zijn en of de ter beschikking staande middelen voldoende zijn voor het bereiken van de gestelde doelen binnen de gestelde tijd.

5.1 Bouwen

Bevindingen

Uitvoeringsprogramma

De gemeente heeft geen actueel, vastgesteld uitvoeringsprogramma voor vergunningverlening bouw- en sloopvergunningen. Het hoofd VROM vermoedt dat er in 2003 nog een tekort aan capaciteit was voor de vergunningverlening. In de jaren daarvoor was er een enorme achterstand in de vergunningverlening, die sinds 2003 is ingelopen. Inmiddels is er (sinds 2004) een coördinator vergunningen en komt een programma voor de vergunningverlening van de grond. Het werkproces zal worden beschreven, een bouwregistratiesysteem wordt aangeschaft. Er wordt gewerkt aan de versnelling van het werkproces. Inmiddels zijn er geen achterstanden meer in de vergunningverlening.

Er bestond in 2003 nog een grote achterstand bij de gebruiksvergunningen. In 2003 heeft de gemeente een inhaalslag gerealiseerd. Deze is gerealiseerd doordat indieners nog gebruik konden maken van een lager legestartief als ze aanvragen voor 31 december 2001 indienden. Met de grotere capaciteit bij de brandweer zal de afhandeling van aanvragen verder worden geïntensiveerd.

Handhavingsprogramma

De gemeente heeft geen vastgesteld handhavingsprogramma. De gemeente heeft wel het voornemen om een handhavingsprogramma bouw- en woningtoezicht vast te stellen. Uit de begroting en uit de startnotitie handhaving en toezicht blijkt dat de gemeente in 2003 over te weinig capaciteit voor handhaving beschikte. De controle en handhaving gebruiksvergunningen zal worden geïntensiveerd.

Oordeel

Er is geen wettelijke verplichting tot het opstellen voor programma's voor de verschillende onderdelen van bouw- en woningtoezicht. De programmering is een autonome bevoegdheid van B en W.

Verbeterpunten

Geen

Aanbevelingen

- Stel uitvoeringsprogramma's vast voor de verlening van bouw-, sloop- en gebruiksvergunningen.
- Stel handhavingsprogramma's vast voor bouwen zonder of in afwijking van een bouwvergunning, slopen zonder of in afwijking van een sloopvergunning, het toezicht op bouwwerken, open erven en terreinen en gebruiksvergunningen.
- Stel de programmering op alle onderdelen vast namens het bevoegde orgaan en baseer het op het vastgestelde beleid. Leg in de programma's een relatie tussen de uit te voeren taken en benodigde menskracht en middelen. Voorzie in de programma's in een regelmatige evaluatie en terugkoppeling naar het bevoegd orgaan.

5.2 Milieu

Milieuprogramma

De Milieudienst Regio Alkmaar (MRA) stelde tot en met 2003 jaarlijks per gemeente een milieuwerkprogramma op, waarin per productgroep werd vastgelegd hoeveel uur de MRA naar verwachting aan deze taak zal besteden. Dit werkprogramma fungeerde als een contract in uren tussen de gemeente en de MRA en wordt jaarlijks door de gemeenteraad vastgesteld. Vanaf 2004 wordt een MRA-breed milieuprogramma opgesteld.

Uit het milieuwerkprogramma 2003 valt af te leiden dat wordt gewerkt aan de hand van de volgende controlefrequentie:

- Categorie 1 - eenmaal per 10 jaar
- Categorie 2 - eenmaal per 5 jaar
- Categorie 3 - eenmaal per 2 jaar
- Categorie 4 - tweemaal per jaar

Tijdens een interview en uit het milieuverslag werd echter duidelijk dat voor Bergen de volgende controlefrequentie wordt aangehouden:

- Categorie 1 - alleen themagericht/projectmatig
- Categorie 2 - eenmaal per 5 jaar, zoveel mogelijk projectmatig
- Categorie 3 - eenmaal per 2 jaar
- Categorie 4 - eenmaal per jaar

Gezien het bedrijvenbestand in de gemeente is deze controlefrequentie goed verdedigbaar.

In het milieuwerkprogramma staat dat vergunningen die gedateerd zijn, worden geactualiseerd. In het jaarverslag van de MRA staat dat er in de planning voor de gemeenten rekening is gehouden met de herziening vergunningen ouder dan tien jaar. Bedrijven met een oude vergunning worden gecontroleerd, waarbij specifiek naar de staat van de vergunning is gekeken. Bedrijven met een niet dekkende vergunning en een hoge prioriteit zijn op deze wijze geïnventariseerd. Met de gemeente Bergen moeten echter nog afspraken worden gemaakt over inzet en capaciteit voor de daadwerkelijke actualisering.

Rioleringsbeheerprogramma

De gemeente beschikt niet over een rioleringsbeheerprogramma/uitvoeringsprogramma GRP. Dit betekent echter niet dat er totaal geen planning plaatsvindt met betrekking tot rioleringstaken. In de notitie over het gemeentelijk rioleringsplan is een globale planning vastgesteld van uit te voeren taken/maatregelen tot 2006. Deze notitie is opgesteld in 2004. In 2003 is met name gewerkt aan het saneringsplan voor het buitengebied.

Ten behoeve van de nieuwe Wvo-vergunning is de gemeente bezig met een Basisrioleringsplan (BRP), uitvoeringsplan en kostendekkingsplan. Hiervoor dienen onder andere de drie BRP's van de voormalige gemeenten te worden samengevoegd. Aangezien voor één van de gemeenten geen waterkwaliteitsspoor was uitgewerkt, is de vergunningaanvraag twee maanden vertraagd (vóór 1 september 2004 in plaats van vóór 1 juli 2004).

Oordeel

Het milieuprogramma is van adequaat niveau.

In 2003 was de programmering van rioleringstaken nog niet van adequaat niveau.

Verbeterpunten

Geen (met betrekking tot riolering doorgaan op de ingeslagen weg).

Aanbevelingen

- De daadwerkelijk gehanteerde controlefrequentie tot uitdrukking brengen in het milieuprogramma.
- In het milieuprogramma opnemen dat de actualisatie van milieuvergunningen conform vastgesteld beleid of anderszins tenminste eenmaal per 10 jaar plaatsvindt.

5.3 Ruimtelijke ordening

Bevindingen

Actualisering bestemmingsplannen

Vanuit de organisatie van de gemeente Bergen wordt gewerkt aan de herziening van bestemmingsplannen. De gemeente is al een paar jaar met een inhaalslag bezig. Daarbij is het tevens de bedoeling het aantal bestemmingsplannen sterk te verminderen door samenvoeging van oude bestemmingsplannen tot een nieuw plan. Het voornemen is om van 100 bestemmingsplannen naar 14 te gaan.

In het verificatiejaar 2003 is de gemeente gestart met een herzieningsoperatie van de bestaande bestemmingsplannen. Een 'Startnotitie herziening bestemmingsplannen Bergen' is door de gemeenteraad in mei 2004 vastgesteld. In deze startnotitie zijn opgenomen: 'Plan van aanpak herziening bestemmingsplannen', 'Plan van aanpak actualisering bestemmingsplannen gemeente Bergen' (concept van juni 2003) alsmede het concept 'Handboek bestemmingsplannen gemeente Bergen'.

Handhavingsprogramma

De gemeente Bergen beschikt niet over een handhavingsprogramma. Met betrekking tot handhaving wordt gewerkt aan de hand van het zogenoemde piepsysteem. Daarnaast kijken bouwinspecteurs van de buitendienst naar bestemmingsplanovertreedingen.

Oordeel

Er is geen wettelijke verplichting tot het opstellen voor programma's voor de verschillende onderdelen van ruimtelijke ordening. De programmering is een autonome bevoegdheid van B en W.

Verbeterpunt

Geen

Aanbeveling

- Stel een handhavingsprogramma vast waarbij het gehele grondgebied op systematische wijze wordt gecontroleerd (dit is inmiddels gepland voor 2005).

6 Uitvoering

De uitvoering van de gemeentelijke taken op het gebied van de VROM-regelgeving is vastgelegd in wetten, zoals de Woningwet, de Wet op de Ruimtelijke Ordening, de Wet milieubeheer, uitvoeringsregels (Algemene maatregelen van bestuur, circulaires e.d.) en in door het gemeentebestuur zelf vastgestelde beleidsregels. Op basis van deze regelgeving dient aan de hand van een opgestelde planning en programmering tot uitvoering te worden overgegaan.

De uitvoering van deze regelgeving is beoordeeld aan de hand van het bestuderen van een aantal dossiers en door bezichtiging op locatie. In dit hoofdstuk worden de bevindingen daarvan weergegeven en afgezet tegen een landelijk vastgesteld adequaat niveau.

6.1 Bouwen

6.1.1 Vergunningverlening

Bevindingen

Bouwvergunningen

In 2003 zijn 476 bouwaanvragen ingediend. Hiervan zijn er 10 niet binnen de wettelijke termijn afgehandeld. De gemeente wijdt dit aan de complexiteit van de toets aan de bestemmingsplannen, vanwege het feit dat een groot deel van de bestemmingsplannen zwaar verouderd en niet meer adequaat is. 205 vergunningen zijn dan ook verleend met gebruikmaking van planologische vrijstelling. De gemeente maakt gebruik van vooroverleg over mogelijke bouwplannen. Dit vooroverleg is geformaliseerd. Voor de toets van aanvragen aan het Bouwbesluit, bestemmingsplan en bouwverordening wordt geen checklist gebruikt (volgens de gemeente is voor de toets Bouwbesluit een checklist in ontwikkeling). Wel wordt gebruik gemaakt van een standaard-dossierformulier, dat echter niet in alle gevallen is ingevuld. Uit het onderzochte dossier blijkt dat bij een niet ontvankelijke aanvraag per brief om aanvullende gegevens wordt verzocht.

De gemeente gebruikt een standaard opbouw voor de vergunning. In de beschikking op de aanvraag wordt volgens de gemeente gerefereerd aan de toets Bouwbesluit, bestemmingsplan en bouwverordening. Uit het toegezonden dossier blijkt dit echter niet voor wat betreft het Bouwbesluit. In plaats daarvan wordt in de vergunning de voorwaarde gesteld dat de bouw voldoet aan de bepalingen van het Bouwbesluit en de bouwverordening van de gemeente Bergen. Uit verdere bestudering van het dossier blijkt dat de toets Bouwbesluit wel heeft plaatsgevonden.

Volgens de gemeente wordt bij de toets aan het Bouwbesluit aandacht besteed aan constructieve veiligheid, brandveiligheid, gezondheid, energiebesparing en toegankelijkheid. Constructieve veiligheid wordt voor de eenvoudige aspecten en constructieprincipe getoetst door bouw- en woningtoezicht en wat betreft berekeningen en details ter beoordeling aan een ingehuurd bureau voorgelegd.

Brandveiligheidsaspecten worden door de brandweer uitgevoerd en bij meer gecompliceerde gebouwen uitbesteed aan een gespecialiseerd bureau. Gezondheid, energiebesparing en toegankelijkheid worden door bouw- en woningtoezicht getoetst. Uit het onderzochte dossier blijkt echter dat gegevens over de ventilatie in het dossier ontbreken, evenals gegevens over de EPN en over toegankelijkheid. Volgens de gemeente vindt de bodemtoets plaats door de MRA. Er zijn in het dossier echter geen gegevens aangetroffen over de bodemtoets.

Uit het dossier blijkt indirect dat publicatie heeft plaatsgevonden (aan de hand van een bezwaarschrift), maar een afschrift hiervan in het dossier ontbreekt. Uit het dossier wordt niet duidelijk dat afwijking van het bestemmingsplan heeft geleid tot het opschorten van de behandeltermijn (een brief aan de aanvrager hierover ontbreekt in het dossier). De termijn waarbinnen de vergunning is afgegeven is 21 maanden. De

lengte van de termijn roept vraagtekens op aangezien het om een artikel 19 lid 3 gaat, waarop geen goedkeuring van GS nodig is.

Sloopvergunningen

In 2003 zijn 37 sloopvergunningen verleend. Op de wijze waarop sloopvergunningen worden verleend heeft het hoofd van afdeling VROM geen zicht. De afhandeling vond voorheen plaats door milieu-ambtenaren. Tegenwoordig worden sloopvergunningen verstrekt door Backoffice van de afdeling publieksdiensten, waarop het hoofd VROM geen direct zicht heeft. Op het aanvraagformulier sloopvergunning is een vraag opgenomen naar de wijze waarop aangetoond is of er al dan niet sprake is van asbest. De contactpersoon voor sloopvergunningen bij de gemeente kan niet garanderen dat dit altijd goed gaat.

Uit twee onderzochte dossiers komt naar voren dat in de vergunning wordt vermeld (als standaardvoorwaarde) dat "moet worden onderzocht of in het gebouw asbest aanwezig is". Volgens de gemeente is dit een verouderde voorwaarde die uit de vergunning zou moeten, omdat aanvragers dit van te voren moeten aantonen. Het is volgens de gemeente niet bedoeld als vangnet. In één dossier is te zien dat het slopersbedrijf dat de aanvraag doet aangeeft visueel te hebben waargenomen dat er geen asbest aanwezig is, zonder daarbij echter een schriftelijke verklaring te overleggen dat op basis van de checklist voor visuele inspectie, behorende bij artikel 8.1.2.f van de bouwverordening, geen asbest is aangetroffen.

Gebruiksvergunningen

In 2003 waren 106 van de 280 gebruiksvergunningen verleend. De gebruiksvergunningen zijn in 2003 geen van alle binnen daarvoor gestelde termijnen verleend. Dit heeft te maken met de inhaalslag, waar veel aanvragers gebruik van hebben gemaakt. Veel aanvragen zijn voor 31-12-2001 ingediend. De onderzochte gebruiksvergunning geeft geen aanleiding tot opmerkingen. Het toegezonden dossier zit helder in elkaar. Op een vraag naar aanleiding van de schouw betreffende het ontbreken van een brandtrap aan de buitenkant van een hotel kon een helder antwoord worden gegeven (zit aan de binnenkant, afgesloten met een brandwerende deur).

Oordeel

Meerdere bouwvergunningen zijn niet binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Een door de gemeente zelf toegestuurd dossier is incompleet en zit niet overzichtelijk in elkaar. Dit geldt ook voor het originele dossier. Diverse gegevens ontbreken, waardoor niet na te gaan is of de vergunningaanvraag op de juiste wijze getoetst is. In de vergunning zelf zijn oneigenlijke voorwaarden opgenomen. Het oordeel aanvraag bouwvergunningen is niet adequaat.

De volledigheid van aanvragen sloopvergunningen wordt onvoldoende gewaarborgd. Hierdoor is er onvoldoende zekerheid dat de vergunning is gebaseerd op de juiste gegevens. Met de in de vergunning genoemde onderzoeksplicht voor de aanvrager legt de gemeente de verantwoordelijkheid daarvoor bij de aanvrager. Daarmee handelt de gemeente in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel (art. 3.2 Awb). Het oordeel aanvraag sloopvergunningen is niet adequaat.

De afhandeling gebruiksvergunningen is niet binnen de gestelde termijnen. De gebruiksvergunningen zelf zijn wel goed. Het oordeel gebruiksvergunningen is gedeeltelijk adequaat.

Verbeterpunten

- Handel bouwaanvragen binnen de wettelijke termijnen af.
- Licht bij van rechtswege verleende vergunningen de burens binnen twee weken schriftelijk in.
- Handel alle toetspunten op zichtbare wijze en volledig af alvorens een bouwvergunning te verlenen.
- Verbind aan de bouwvergunning slechts voorwaarden conform artikel 56 van de Woningwet.
- Baseer de beschikking op een aanvraag sloopvergunning altijd op volledige gegevens.
- Waarborg altijd dat op een juiste wijze wordt aangetoond of er sprake is van asbest.
- Neem geen oneigenlijke voorwaarden op in de sloopvergunning.
- Aanvragen bij de actualisering van gebruiksvergunningen binnen de gestelde termijnen (12 weken plus 6 weken verlenging)

Aanbevelingen

- Laat de neerslag van de volledigheidstoets in de dossiers terugkomen.
- Idem voor de inhoudelijke toetspunten: welstand, bestemmingsplantoets, bouwverordening, Bouwbesluit, bodem.
- Maak gebruik van checklisten.
- Draag ervoor zorg dat de neerslag van de toets sloopaanvragen volledig in het dossier terug te vinden is.

6.1.2 Handhaving

Bevindingen

Toezicht bestaande voorraad

Het onderdeel toezicht bestaande voorraad op grond van artikel 13 van de Woningwet is onderzocht aan de hand van de schouw. De inspectie stelt grote vraagtekens bij de wijze waarop de gemeente omgaat met een illegaal totstandgekomen parkje met zomerhuisjes bij Egmond aan de Hoef. De brandveiligheidssituatie baart hier zorgen, aangezien de houten huisjes inclusief aanbouw veelal dichter dan een meter bij elkaar staan en de toegankelijkheid voor de brandweer evenals de vluchtwegen voor de zomergasten een probleem vormen.

Op verzoek van de inspectie heeft de gemeente onderzoek gedaan naar de lichte platte daken. Dit heeft geleid tot de gemeentelijke constatering dat er in de gemeente Bergen geen publieksgebouwen zijn die een verhoogd risico vormen voor calamiteiten ten gevolge van wateraccumulatie.

Uit een toegezonden dossier blijkt dat de gemeente aantekeningen bijhoudt over het toezicht op de bestaande voorraad en handhaving. Het gaat hier om een pand waar instortingsgevaar dreigt. Mogelijk leidt dit tot een aanschrijving.

Handhaving bouwen zonder of in afwijking van de vergunning

De gemeente heeft in 2003 op 433 vergunde bouwwerken controle uitgeoefend (op een totaal van 476 verleende bouwvergunningen). De gemeente zegt de bouwplaats minimaal twee keer te bezoeken. De inspectie treft in het dossier geen toezichtsrapport aan. Uit nagezonden informatie blijkt dat in het computersysteem wordt bijgehouden of het bouwwerk is afgeschouwd en op welke datum. Ook wordt per bouwwerk een checklist voor de controle ingevuld en bewaard.

Er zijn door de gemeente 30 gevallen van bouwen zonder of in afwijking van de vergunning geconstateerd. De gemeente geeft aan dat zij diverse dwangsbesluiten heeft uitgedaan, 5 maal bouwwerkzaamheden heeft stilgelegd en 1 maal bestuursdwang heeft toegepast. De handhaving vindt plaats door een aparte werkeenheid Handhaving en Toezicht. Het is de bedoeling dat handhaving bestuurlijk onder de burgemeester komt te vallen (dus apart van de vergunningverlening).

Handhaving vindt tot nu toe voornamelijk plaats aan de hand van klachten. Het is opvallend dat de meeste klachten uit Schoorl en Bergen komen, uit Egmond komen minder klachten. Klachten leiden altijd tot onderzoek ter plaatse, waarbij een verslag van de waarneming wordt gemaakt. Vervolgens wordt aan de hand van het dossier en de geconstateerde overtreding een besluit genomen. De klager krijgt hiervan altijd een schriftelijk bericht. In 2003 zijn veel oude klachten uit eerdere jaren geïnventariseerd en verwerkt. Dit heeft ook te maken met achterstanden in handhaving. Inmiddels worden de klachten minder, maar verdere inzet is noodzakelijk.

Dat er achterstanden in handhaving zijn, wordt bevestigd door de schouw (zie ook paragraaf § 6.4).

Bevindingen handhaving sloopvergunning:

Het toezicht op het slopen van bouwwerken is in de gemeente Bergen niet geborgd. In onderzochte dossiers sloopvergunning zijn geen toezichtsgegevens aangetroffen. Over de handhaving sloopvergunning zijn geen gegevens bekend. Volgens de gemeente zijn er wel toezichtsrapporten en wordt in de kaft genoteerd wanneer een inspecteur op een bouwwerk een inspectie heeft verricht en wat voor inspectie er is verricht. Dit is in 2003 ingevoerd. Alle sloopvergunningen worden volgens de gemeente minimaal 2 maal gecontroleerd. Tijdens het onderzoek zijn geen toezichtsrapporten aangetroffen. Uit nagezonden informatie blijkt dat bij de voorgenomen sloop van woningen van een woningcorporatie een asbestinventarisatierapport zit. Uit een computeruitdraai blijkt dat toezicht plaatsvindt op de sloop van de woningen.

Handhaving gebruiksvergunningen

De handhaving van de gebruiksvergunningen vindt twee keer per jaar plaats door de afdeling VROM en is gescheiden van de vergunningverlening die door de brandweer plaatsvindt. De handhaving gebruiksvergunningen is verder niet onderzocht.

Oordeel

Het onderdeel toezicht bestaande voorraad is niet adequaat. De gemeente heeft onvoldoende prioriteit gegeven aan een naar het oordeel van de inspectie brandonveilige situatie.

De handhaving bouwen zonder of in afwijking van de vergunning is gedeeltelijk adequaat. Niet op alle vergunde bouwwerken vindt toezicht plaats. Er zijn achterstanden in de handhaving op illegale bouwwerken, maar de achterstanden worden inmiddels ingehaald.

De handhaving sloopvergunning is gedeeltelijk adequaat omdat deze niet geborgd is.

Verbeterpunten

- Breng voor de hele gemeente de toestand van de bestaande voorraad in kaart. Pak onmiddellijk de meest (brand-)onveilige situaties aan.
- Controleer bij alle vergunde bouwplannen of deze conform de vergunning worden/zijn gerealiseerd (art. 100 Ww juncto art. 125 Gemeentewet). Treedt bij bouwen in afwijking van een vergunning (art. 40 en 108 Ww) op conform het vast te stellen handhavingbeleid.
- Controleer bij alle vergunde sloopplannen of deze conform de vergunning worden/zijn gesloopt (art. 100 Ww). Treedt bij slopen in afwijking van een vergunning op conform het vastgestelde handhavingbeleid.

Aanbevelingen

- Neem toezichtsverslagen op in het dossier.

6.2 Milieu

Bevindingen

Milieuverslag

De MRA stelt jaarlijks een jaarverslag op. Dit verslag vormt tevens het milieuverslag van de gemeente Bergen en wordt aangeboden aan de gemeenteraad en toegezonden aan de VROM-Inspectie. Hoewel het jaarverslag over 2003 uitgebreider en inzichtelijker is dan het jaarverslag over 2002, worden hierin een aantal (verplichte) onderdelen niet beschreven:

- Het aantal termijnoverschrijdingen in een vergunningsprocedure;
- De oorzaken van de termijnoverschrijdingen en de maatregelen die B&W treffen;
- De wijze van uitvoering van het milieubeleid ten aanzien van inrichtingen die onder de Wet milieubeheer vallen en door de gemeente worden gedreven;
- Resultaat toezichtcontroles, aantal en resultaat handhavingssacties (het aantal toezicht- en hercontroles wordt wel beschreven).

Volgens het verslag over 2003 zijn er door een vacature bij het team handhaving in dat jaar minder bedrijfscontroles uitgevoerd dan gepland. In het eerste kwartaal van 2004 heeft een inhaalslag plaatsgevonden door de inzet van een extern bureau.

Dossiers en archivering

De dossiers van de vergunningen en meldingen worden momenteel in het archief op het gemeentehuis van Bergen bewaard. Medewerkers van de MRA moeten naar het gemeentehuis om dossiers op te vragen of terug te brengen en mogen zelf geen stukken toevoegen. Tijdens het dossieronderzoek bleek dat het soms moeilijk was te achterhalen waar zich een bepaald dossier bevond. Sommige dossierstukken van één bepaalde inrichting zijn (nog) verdeeld over verschillende dossiers: op adres en op thema. Dossiers bleken dikwijls niet compleet te zijn. Controlerapporten en brieven van een paar maanden terug zijn bijvoorbeeld nog niet in de dossiers opgenomen. Kortom, niet echt werkbaar en ideaal om dossierstukken kwijt te raken.

De MRA en de gemeente Bergen zijn overigens in gesprek over verplaatsing van de milieudossiers van het gemeente huis naar de MRA.

Vergunningverlening

De vergunningverlening vindt door de MRA plaats. In 2003 zijn voor de gemeente Bergen vijf milieuvergunningen verleend, waarvan er drie tijdens het onderzoek zijn onderzocht.

Voorin elk dossier zit een volledig ingevuld vergunningprocedureformulier. Op één van de bekeken procedureformulieren was het verkeerde jaartal bij de ontvangstdatum van de aanvraag om een milieuvergunning vermeld. Twee van de drie onderzochte vergunningen waren niet binnen de wettelijke termijn afgegeven: één was verleend na ruim 15 maanden, de ander na ruim vijf jaar. Bij deze laatste vergunning was in het besluit aangegeven waarom de wettelijke termijn is overschreden. (Het was ingewikkeld en tijdrovend om de akoestische situatie in beeld te brengen. Het meest recente akoestische rapport dateert echter van anderhalf jaar vóór het besluit). Overigens was de MRA nog niet opgericht toen deze vergunning werd aangevraagd. Bij de andere te laat verleende vergunning is niet in het besluit opgenomen waarom de termijn is overschreden. In deze twee gevallen is geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid met behulp van art. 3.29 Awb de wettelijke termijn met een redelijke termijn te verlengen.

Aangegeven werd dat bij elke aanvraag om een milieu- of bouwvergunning vooroverleg plaatsvindt. Het is de bedoeling dat het verslag van dit vooroverleg in het dossier wordt bewaard. In slechts één van de onderzochte dossiers zat een verslag van het vooroverleg.

Bij één van de onderzochte vergunningen heeft reeds een opleveringscontrole plaatsgevonden.

Aangegeven werd dat men in principe na een maand een opleveringscontrole wil uitvoeren, maar dat dit in 2003 door de vacature bij de afdeling handhaving niet is gebeurd.

De gemeente maakt gebruik van een standaard voorschriftenpakket dat twee keer per jaar wordt geactualiseerd. Overigens overweegt de MRA over te stappen op een ander voorschriftenpakket.

Er wordt voldoende aandacht aan aspecten van de verruimde reikwijdte geschonken en de vergunningvoorschriften zijn toereikend en voldoende handhaafbaar. Tijdens het onderzoek is niet op locatie onderzocht of alle activiteiten van de betreffende inrichting door de vergunning worden gedekt. Wel dekken de voorschriften de aanvraag.

In de considerans van de onderzochte vergunningen wordt voldoende aandacht geschonken aan de procedurele aspecten, inclusief de coördinatie met Wvo-vergunning (niet van toepassing bij de onderzochte vergunningen). De voorschriften in de vergunning worden voldoende onderbouwd.

De MRA heeft de inrichtingenbestanden van de betrokken gemeenten ingevoerd in G-mis. De mogelijkheden van het systeem worden nog niet volledig benut (niet alle gegevens zijn bij alle inrichtingen optimaal ingevuld) en in een enkel geval is een al jaren gesloten inrichting nog in het bestand opgenomen. Uit de steekproef tijdens de schouw is niet gebleken dat er inrichtingen ontbreken in het bestand.

Niet alle vergunningplichtige inrichtingen zijn voorzien van een actuele, dekkende en toereikende vergunning. De gemeente geeft aan dat er 12 Wm-vergunningen ouder zijn dan tien jaar. Bedrijven met een niet dekkende vergunning en een hoge prioriteit zijn geïnventariseerd. De MRA moet echter nog afspraken maken met de gemeente Bergen over de inzet en capaciteit voor de daadwerkelijk actualisering.

Overigens is de MRA bezig met het verbeteren van de vastlegging van de verschillende handelingen tijdens de vergunningprocedure. Zo zal onder andere een uitgebreider vergunningprocedureformulier worden ingevoerd.

Meldingen 8.40

Tijdens het onderzoek is een vijftal meldingen ex art. 8.40 Wm bekeken. De meldingsformulieren waren volledig ingevuld en bij elk van de meldingen was een tekening van de inrichting gevoegd. De aspecten waarop toetsing van de melding plaatsvindt, worden niet expliciet in het dossier vermeld. Alleen uit de ontvangstbevestiging blijkt dat is getoetst aan de werkingssfeer van de betreffende AMvB. De MRA heeft geen beleid voor het stellen van nadere eisen. Deze worden alleen opgelegd naar aanleiding van handhavingsacties of klachten. Na acceptatie volgt publicatie.

Net als bij milieuvergunningen wil de MRA binnen een maand na acceptatie van de melding een opleveringscontrole uitvoeren, maar is dit in 2003 door de vacature bij de afdeling handhaving niet gebeurd.

Eén van de in 2003 behandelde meldingen betrof het gronddepot van de gemeente. Hierbij is ten onrechte aangegeven dat dit depot binnen de werkingssfeer van het Besluit opslag- en transportbedrijven valt. Bij het beheer van het depot wordt de kwaliteit van aangevoerde grond niet gecontroleerd en vindt er geen administratie plaats van aan- en afgevoerde grond. Zolang de kwaliteit van de grond die in het depot wordt opgeslagen niet is bepaald conform het *Bouwstoffenbesluit* (een indicatief/verkenkend onderzoek volstaat dus niet), dient de grond gekwalificeerd te worden als afvalstof. Hierdoor is het bovengenoemde besluit niet van toepassing.

Het tweede gronddepot in de gemeente betreft een depot van Rijkswaterstaat. Tijdens het dossieronderzoek werd geen milieuvergunning of melding ex art. 8.40 Wm aangetroffen. De MRA heeft achteraf aangegeven dat de inrichting in 2002 is gemeld. Een meldingsformulier en situatieschets zouden aanwezig zijn. Ook dit gronddepot is zeer waarschijnlijk vergunningplichtig.

Toezicht en handhaving inrichtingen

Uit G-mis wordt jaarlijks een uitdraai gemaakt van te controleren inrichtingen. Aangezien niet bij alle inrichtingen alle gegevens zijn ingevuld wordt deze lijst handmatig aangepast. Zoals uit het milieuverslag blijkt zijn er in 2003 door een vacature bij het team handhaving in dat jaar minder bedrijfscontroles uitgevoerd dan gepland. In het eerste kwartaal van 2004 heeft een inhaalslag plaatsgevonden door de inzet van een extern bureau.

Uit de lijsten van gecontroleerde bedrijven blijkt dat geen van de drie in Bergen aanwezige categorie 4 bedrijven in 2003 zijn gecontroleerd, terwijl de MRA aangeeft de categorie 4 bedrijven in Bergen een keer per jaar te bezoeken.

De bevindingenrapportages van milieucontroles zijn soms erg beknopt, waardoor het niet duidelijk is wat precies is gecontroleerd. In een controlerapport betreffende een opslagplaats voor strooizout wordt bijvoorbeeld gemeld dat er geen bodembedreigende activiteiten zijn waargenomen. Uit het dossier blijkt echter niet dat er een vloeistofdichte vloer aanwezig is. Heeft de inspecteur naar de aanwezigheid en de kwaliteit van de vloeistofdichte vloer gekeken?

Aangezien de dossiers niet op orde zijn, is het moeilijk te controleren of bij geconstateerde tekortkomingen handhavend wordt opgetreden, waarbij de overtreding wordt beëindigd. De MRA geeft aan zich niet altijd te houden aan de bestuursovereenkomst. Soms wordt een brief extra gestuurd.

Uit het dossieronderzoek blijkt dat overtredingen niet altijd binnen een redelijke termijn worden beëindigd. Zo bleek uit een dossier dat tijdens een controle tien maanden na vergunningverlening werd geconstateerd dat de in de vergunning binnen twee maanden vereiste nulmeting van bodem en grondwater nog niet was uitgevoerd. Binnen vier weken zou dit onderzoek alsnog moeten worden uitgevoerd. Ten tijde van het gemeenteonderzoek - vier maanden nadat dit aan de overtreder was meegedeeld - was de nulmeting nog steeds niet ingediend. De MRA heeft achteraf aangegeven dat de ondernemer het rapport in zijn bezit had en met een inspecteur van de MRA heeft gesproken over de resultaten van het onderzoek (vervuiling aanwezig, vermoedelijk afkomstig van een buurman). Hierover stond echter niks in het dossier aangegeven. Inmiddels is afgesproken dat het rapport zo spoedig mogelijk wordt ingediend.

De MRA geeft aan zich het laatste half jaar strakker aan de BOK te houden. Bovendien is de MRA bezig een betere standaardbrief te ontwikkelen die is aangepast aan de afgesproken handhavingsstrategie. Er wordt echter zelden daadwerkelijk bestuursrechtelijk opgetreden.

Bouwstoffenbesluit

Het Bouwstoffenbesluit (BSB) is nauwelijks bekend bij de uitvoerende ambtenaren van Bergen. De gemeente beschikt dan ook niet over een implementatieplan waarin de taken van de verschillende afdelingen staan beschreven. Voor de handhaving van Bouwstoffenbesluit is in de regio Midden-Kennemerland gekozen voor een tweedeling: de gemeente houdt toezicht op bouwwerken en civieltechnische werken en de MRA controleert grond en overige werken.

Bij civieltechnische projecten wordt het bestek over het algemeen geschreven door een adviesbureau. De opzichter van het werk wordt over het algemeen ingehuurd. De gemeente gaat er vanuit dat deze opzichter ook toeziet op het op juiste wijze toepassen van bouwstoffen. De gemeente controleert dit niet zelf.

Tijdens het onderzoek is de toepassing van het Bouwstoffenbesluit gecontroleerd voor twee werken: een rioleringswerk en de aanleg van een rotonde. Bij het rioleringswerk is gewerkt met een gesloten grondbalans. Voor het aangevoerde bomenzand was een partijkeuring uitgevoerd. Bij de stukken zat alleen een kopie van de conclusie van de keuring, het onderzoeksrapport zelf was niet aanwezig. Met betrekking tot de vormgegeven bouwstoffen waren alle benodigde productcertificaten aanwezig. Bij de aanleg van de rotonde is daarom met name gekeken naar de toepassing van het Bouwstoffenbesluit ten aanzien van aangevoerd zand. Uit de stukken bleek dat het aangevoerde zand door de gemeente is gekocht op basis van een verkennend bodemonderzoek (NVN 5740 onderzoeksopzet voor niet verdachte locaties). Via het gemeentelijk gronddepot is het zand zonder nader onderzoek toegepast ten behoeve van de rotonde. Het zand is dus niet onderzocht conform het Bouwstoffenbesluit en had niet toegepast mogen worden. Overigens staat het onderzoeksbureau dat het verkennend bodemonderzoek heeft uitgevoerd, ook niet op de lijst met door VROM en V&W erkende monsternemers.

Meldingsplichtige bouwwerken en civieltechnische werken worden niet gemeld.

Tijdens de schouw werd duidelijk dat er in met name het buitengebied van Bergen veel grond wordt toegepast. Dit gebeurt voornamelijk ten behoeve van de Herinrichting Bergen-Egmond-Schoorl. Aangezien voor dit gebied een bodemkwaliteitskaart is vastgesteld, maakt de gemeente hier gebruik van de Ministeriële Vrijstellingsregeling Grondverzet (MVP). Meestal krijgt de MRA de meldingen telefonisch door. Er wordt geen gebruik gemaakt van meldingsformulieren.

Bij grondverzet in gebieden waar nog geen bodemkwaliteitskaart is vastgesteld – zoals het duingebied, waar PWN bezig is met een bodemkwaliteitskaart – handhaaft de MRA het BSB. Bodemrapporten worden opgeborgen in het bodemarchief. Meldingsformulieren worden echter zelden of nooit ingevuld.

Naast de tweedeling voor de handhaving van het BSB, is tevens in regionaal verband afgesproken bij bodemvolumes tussen 50 en 1000 m² een NVN-5740 (nu: NEN-5740) bodemonderzoek te accepteren in

plaats van een AP-04 bodemonderzoek in verband met de hoge kosten van het laatstgenoemde onderzoeksprotocol.

De MRA houdt structureel toezicht op meldingsplichtige en niet-meldingsplichtige werken. Bij grond die bij werken vrijkomt wordt nagegaan waar deze grond weer zal worden toegepast.

Riolering

De gemeente Bergen was tijdens het onderzoek bezig met de afronding van de inventarisatie van de niet-gerioleerde percelen in het buitengebied. In augustus 2003 waren er 395 percelen niet gerioleerd. 137 van deze percelen zullen worden aangesloten op het riool. De gemeente verwacht de emissiereductie van 80% in het kwetsbare gebied zeker te halen en niet veel aansluitingen op IBA 2 nodig te hebben. De gemeente verwacht de inventarisatie in juli 2004 af te ronden en vóór 1 september 2004 de ontheffingsaanvraag bij de provincie in te dienen.

Er zijn vijf risicovolle riooloverstorten in de gemeente. Hiermee behoort de gemeente tot de drie slechtst scorende gemeenten in Noord-Holland op dit onderwerp. De overstort in Catrijp wordt vóór 15 oktober gesaneerd. In Egmond aan Zee bevindt zich een overstort in zee. Rijkswaterstaat heeft besloten met behulp van een ambtshalve wijziging van de Wvo-vergunning de looptijd van de vergunning te beperken tot uiterlijk 1 april 2005 voor de overstort en tot uiterlijk 1 april 2007 voor de resterende lozing vanuit het hemelwaterriool. De gemeente wil de lozingen ook beëindigen, maar op een langere termijn. Zij is van mening dat beide data niet haalbaar zijn en zal bezwaar indienen.

In overleg met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) worden de drie overige overstorten – in Egmond aan de Hoef, Aagtdorp en Groet - voorzien van tijdelijke maatregelen. In het nog vast te stellen basisrioleringsplan (BRP) worden alle overstorten behandeld en waar nodig worden er voorstellen gedaan om deze van de benodigde maatregelen te voorzien.

Opvallend in de gemeente Bergen is het feit dat er voldoende budgetten beschikbaar zijn, maar nog niet duidelijk is welke maatregelen per overstort genomen dienen te worden. De gemeente geeft aan dat dit te maken heeft met de samenvoeging van de gemeenten en het niet goed onderbouwd zijn van eerdere ideeën met betrekking tot sanering. Het BRP zal hierin verandering moeten brengen.

De basisinspanning wil men met name halen door afkoppeling en de plaatsing van twee of drie bergbezinkbassins. Met het HHNK is afgesproken de basisinspanning vóór 2007 te behalen. Zowel de gemeente als het HHNK verwacht dat deze datum gehaald gaat worden.

Vóór 1 september 2004 zal de gemeente een nieuwe Wvo-vergunning aanvragen bij het HHNK.

Externe veiligheid

In 2002 is een risico-inventarisatie uitgevoerd in de gemeente. Hieruit blijkt dat er geen woningen binnen de 10^{-5} contouren staan. De veiligheidscontouren moeten nog worden opgenomen in de bestemmingsplannen. In de herzieningsoperatie bestemmingsplannen worden de veiligheidscontouren meegenomen. De brandweer zal bij dit project betrokken worden.

De inwoners van de gemeente Bergen zijn nog niet geïnformeerd over risicovolle situaties.

Oordeel

Het milieuverslag is gedeeltelijk adequaat, aangezien het niet alle wettelijk verplichte onderdelen bevat. De verlening van Wm-vergunningen was in 2003 niet adequaat, omdat niet alle inrichtingen beschikken over een actuele, dekkende en toereikende vergunning, vergunningen niet altijd binnen de wettelijke termijn worden verleend, de opleveringscontrole niet binnen drie maanden na de in werking treden van de vergunning plaatsvindt en het verslag van het vooroverleg in een aantal dossiers ontbreekt.

De behandeling van meldingen ex art. 8.40 Wm is gedeeltelijk adequaat, aangezien de wettelijke procedures op de juiste wijze worden gevolgd, maar niet wordt nagegaan of nadere eisen nodig zijn, opleveringscontroles niet binnen drie maanden na ontvangst van de melding plaatsvinden en bij de twee gronddepots niet goed getoetst is aan de werkingsfeer van de desbetreffende AMvB.

Toezicht en handhaving bij inrichtingen is gedeeltelijk adequaat, omdat milieucontroles gestructureerd plaatsvinden, maar niet altijd conform het BOK handhavend wordt opgetreden en niet altijd duidelijk is aan welke voorschriften/vigerende regelgeving de naleving wordt getoetst.

De uitvoering en handhaving van het BSB is niet adequaat, omdat de gemeente grond/zand toepast dat niet is gekeurd conform het Bouwstoffenbesluit en geen structureel toezicht wordt gehouden op bouwwerken en civieltechnische werken. Daarnaast worden zowel bij de toepassing van het BSB als de toepassing van de Ministeriële Vrijstellingsregeling Grondverzet geen meldingen ingediend.

De uitvoering van de taken met betrekking tot riolering is niet adequaat, aangezien er nog geen tijdelijke maatregelen zijn genomen voor risicovolle overstorten, niet vóór 1 januari 2005 aan de sanering van risicovolle riooloverstorten wordt voldaan en de basisinspanning niet vóór 1 januari 2005 wordt gehaald.

Op het gebied van externe veiligheid is sprake van een gedeeltelijk adequaat niveau, omdat er wel een risico-inventarisatie is uitgevoerd, maar de risicocontouren nog niet zijn opgenomen in de bestemmingsplannen.

Verbeterpunten

- Neem in het milieuverslag alle verplichte onderdelen op (zie adequaat niveau).
- Actualiseer 'verouderde' vergunningen zo spoedig mogelijk op basis van milieuprioriteit.
- Vraag een milieuvergunning aan voor het gemeentelijk gronddepot.
- Draag ervoor zorg dat een milieuvergunning wordt aangevraagd voor het gronddepot van Rijkswaterstaat.
- Zorg voor een goede administratie op de beide gronddepots.
- Verleen vergunningen altijd binnen de wettelijke termijn.
- Stel altijd een verslag van het vooroverleg op en voeg dit toe aan het dossier.
- Draag bij de toepassing van het BSB en de MVP ervoor zorg dat de noodzakelijke meldingsformulieren worden ingevuld en door de gemeente worden ontvangen.
- Toets meldingen in het kader van het BSB verifieerbaar op aspecten als ontvankelijkheid en volledigheid alsmede aspecten uit de checklist HUM en specifieke milieuhygiënische gegevens.
- Registreer en beoordeel de toepassing van bouwstoffen (locatie, soort en type).
- Voer als gemeente ook de toezichhouderrol uit in het kader van het BSB (naast de rol van opdrachtgever/uitvoerder).
- Ga bij het accepteren van 'overige bewijsmiddelen' in het kader van het BSB uit van de circulaire van VROM.
- Voorzie de risicovolle overstorten op zo kort mogelijke termijn van tijdelijke maatregelen.
- Geef in het BRP per risicovolle overstort duidelijk aan waarom deze niet vóór 1 januari 2005 gesaneerd kan worden.
- Saneer zo spoedig mogelijk alle risicovolle overstorten.
- Behaal vóór 2007 de basisinspanning (zoals afgesproken met het HHNK).

Aanbevelingen

- Verplaats zo spoedig mogelijk het milieuarchief van het gemeentehuis naar de MRA.
- Het inrichtingenbestand opschonen en optimaal vullen.
- Binnen drie maanden na in werking treden van de vergunning/ontvangst van een melding een opleveringscontrole uitvoeren.
- Breng de toets aan de werkingsfeer van de AMvB in het dossier tot uitdrukking.
- Geef in de bevindingenrapportages van milieucontroles duidelijk aan welke voorschriften/onderdelen bij een inrichting zijn gecontroleerd.
- Breng afspraken tussen de milieu-inspecteur en de vergunninghouder tot uitdrukking in het dossier.

6.3 Ruimtelijke Ordening

Bevindingen

Bestemmingsplannen

Niet het gehele grondgebied van de gemeente Bergen wordt door bestemmingsplannen gedekt. De gemeente heeft nog een paar witte vlekken. Oude uitwerkingsplannen werden niet uitgewerkt. Uit de door de gemeente verstrekte lijst met binnen de gemeente Bergen vigerende bestemmingsplannen is geconstateerd dat 80 van de 100 vigerende bestemmingsplannen, waaronder de bestemmingsplannen buitengebied, ouder zijn dan 10 jaar.

Het oudste plan dateert van voor de tweede wereldoorlog en is uit 1937(!). De kern Bergen heeft 34 vigerende bestemmingsplannen waarvan 3 actueel; Egmond aan Zee heeft 16 bestemmingsplannen waarvan 2 actueel; Egmond aan den Hoef heeft 8 bestemmingsplannen waarvan 2 actueel; Egmond Binnen heeft 4 niet actuele bestemmingsplannen; Schoorl heeft 31 bestemmingsplannen waarvan 11 actueel en tenslotte heeft de gemeente Bergen 7 buitengebied- en themabestemmingsplannen waarvan 2 actueel.

Figuur 2

Opgemerkt hierbij wordt dat het percentage van 80% te oude bestemmingsplannen ontstaan is door alle vigerende plannen in aanmerking te nemen, dus ook vele zogenaamde postzegelplannen.

In artikel 33, lid 1 van de WRO wordt gebiedend voorgeschreven dat een bestemmingsplan tenminste eenmaal in de tien jaar moet worden herzien. Derhalve voldoet de gemeente Bergen niet aan dit wettelijk voorschrift.

Zoals in § 5.3 staat aangegeven, is de gemeente al een paar jaar met een inhaalslag bezig. Dat de gemeente Bergen nu werk maakt van het actualiseren van de (veel) te oude bestemmingsplannen blijkt naast voornoemde beleidsnotitie ook uit het feit dat thans negen bestemmingsplannen in ontwerp zijn. Een vijftal voorontwerp bestemmingsplannen is inmiddels in procedure. Dit is een goede ontwikkeling te noemen.

Vrijstellingen ex artikel 15 WRO

In het verificatiejaar is 17 maal door de gemeente vrijstelling ex art. 15 WRO (binnenplanse vrijstelling) verleend. Registratie van de vrijstellingen vindt op artikelnummer plaats. De gemeente geeft aan dat als de planvoorschriften procedureregels geven, deze worden toegepast.

Vrijstellingen ex artikel 17 WRO

In het verificatiejaar is 7 maal door de gemeente vrijstelling ex art. 17 WRO (tijdelijke vrijstelling) verleend. Registratie van de vrijstellingen vindt op artikelnummer plaats. Bij het gehouden dossieronderzoek is één aanvraag om een bouwvergunning beoordeeld, waarbij tijdelijke vrijstelling ex art. 17 WRO van het bestemmingsplan is verleend.

De aanvraag betrof het plaatsen van tijdelijke gebouwen bij een verzorgingshuis. De maximale vrijstellingstijd van 5 jaar werd afgegeven, doch de termijn werd goed onderbouwd. De procedure die bij deze vrijstelling is gevolgd, voldoet aan de wettelijk gestelde eisen.

De gemeente is wettelijk verplicht een vrijstelling artikel 17 WRO te melden aan de inspecteur van de ruimtelijke ordening. In de onderzochte zaak voldeed de gemeente aan deze verplichting.

Vrijstellingen ex artikel 19 WRO

Artikel 19 lid 1:

Bij het gehouden dossieronderzoek is één aanvraag ex art. 19 lid 1 WRO beoordeeld. In het toetsjaar 2003 zijn 11 art. 19, lid 1 WRO-procedures gevoerd. Het betreffende dossier geeft geen bedenkingen op de gevolgde procedure, er zijn dan ook geen onvolkomenheden geconstateerd.

De Raad van de gemeente Bergen heeft de vrijstellingsbevoegdheid ex artikel 19 lid 1 WRO niet aan burgemeester en wethouders gedelegeerd of gemandateerd. De vrijstelling ex art. 15, 17 en 19, lid 2 en 3 WRO is gemandateerd aan het hoofd VROM.

Artikel 19 lid 2:

Bij het gehouden dossieronderzoek is één aanvraag ex art. 19 lid 2 WRO beoordeeld. In het toetsjaar 2003 zijn 29 art. 19, lid 2 WRO-procedures gevoerd.

Het betreffende dossier geeft geen bedenkingen op de gevolgde procedure, er zijn geen onvolkomenheden geconstateerd.

Artikel 19 lid 3:

Bij het gehouden dossieronderzoek zijn 3 aanvragen ex artikel 19 lid 3 beoordeeld. In het toetsjaar 2003 zijn 140 art. 19, lid 3 WRO-procedures gevoerd.

Bij één van de dossiers had de Inspectie bedenkingen op de gevolgde procedure. Voor het vernieuwen van een bijgebouwtje had naar de mening van de Inspectie de vrijstellingsprocedure 19, lid 2 WRO gevolgd moeten worden in plaats van de art.19, lid 3 WRO procedure. Het betreffende gebouwtje stond op een perceel dat nog een agrarische bestemming had en in dat geval moest de bebouwing een agrarisch doel hebben. Het hoofdgebouw wordt echter al sinds jaren door een niet agrariër bewoond. Bij de beoordeling is dan ook uitgegaan van een burgerwoning, mede omdat het perceel grond een soort 'niemandslaan' in de bewoonde wereld bleek te zijn. Met de juiste procedure had een en ander gelijk gelegaliseerd kunnen worden. Alhoewel begrijpelijk zoals de gemeente dit 'probleem' oploste kan deze aanpak formeel niet goedgekeurd worden.

De twee andere dossiers geven geen bedenkingen op de gevolgde procedure, er zijn geen onvolkomenheden geconstateerd.

Overige bouwvergunningen:

In de steekproef bevond zich één reguliere bouwvergunning. Het betrof het vergroten van een zomerhuis. De toets aan het bestemmingsplan vond op de juiste wijze plaats.

Aanlegvergunningen:

De gemeente Bergen heeft bestemmingsplannen (buiten- en enkele duingebieden) waarin een aanlegvergunningstelsel is opgenomen. In het verificatiejaar werden zeven aanlegvergunningen afgegeven. De betreffende dossiers geven geen aanleiding tot bedenkingen op de gevolgde procedure, er zijn geen onvolkomenheden geconstateerd.

In totaal zijn in het verificatiejaar 182 vrijstellingen verleend. Dat met vrijstellingen van het bestemmingsplan moet worden gewerkt vindt meestal zijn oorzaak in het feit dat de betreffende bestemmingsplannen niet meer actueel zijn, doch ernstig verouderd zijn. Het gevolg is dat door alle procedures extra beslag wordt gelegd op de personele capaciteit. Ook de gemeente Bergen had hiermee te maken in het verificatiejaar.

In de laatste wijziging van de WRO is art. 19b opgenomen waarin gesteld wordt dat burgemeester en wethouders een verleende vrijstelling van het bestemmingsplan als bijlage bij het betreffende bestemmingsplan moeten opnemen. In het verificatiejaar heeft de gemeente Bergen niet aan dit voorschrift voldaan. De vrijstellingen worden afzonderlijk gearchiveerd. In het vervolg zal de gemeente aan genoemd voorschrift voldoen.

Handhaving

Alhoewel in de bestemmingsplannen geen handhavingparagraaf is opgenomen beoordeelt de gemeente de handhaafbaarheid van de voorschriften van de bestemmingsplannen in het algemeen als positief.

Alleen bij sommige oude plannen is de handhaafbaarheid slecht te noemen. Bij de herzieningen van de bestemmingsplannen zal een zogenoemde handhavingparagraaf worden opgenomen.

De handhaving wordt opgenomen in de ontwikkelde, maar nog niet vastgestelde integrale handhavingnotitie.

Zoals uit § 5.3 al bleek, hanteert de gemeente Bergen met betrekking tot de handhaving het zogenoemde piepsysteem. Daarnaast hebben bouwinspecteurs van de buitendienst oog en oor voor RO-situaties. Een structurele en systematische controle vindt derhalve niet plaats. Daar waar van overtredingen sprake is zal eerst bezien worden of men de situatie kan legaliseren en wanneer dat niet mogelijk is zal een bestuursrechtelijke maatregel plaats vinden. De overtredingen worden geregistreerd en gerangschikt naar belang. In het verificatiejaar werden 28 overtredingen van de bestemmingsplannen geconstateerd waarvan 16 door klachten aan het licht kwamen. De gemeente heeft in één geval een dwangsbeschikking doen uitgaan. Tevens is eenmaal een bestuursdwangbeschikking opgelegd. De gemeente is voornemens uiteindelijk de bestuursdwang tot het einde toe door te voeren.

De tijdelijke bouwvergunningen zijn geregistreerd in een Excelbestand. Na afloop van de termijn wordt, middels fysieke opname, altijd gecontroleerd.

De gemeente heeft een klachtenregistratie. De klachten worden door de werkeenhed Handhaving behandeld. Naar aanleiding van een klacht wordt de situatie in ogenschouw genomen. De vervolgstappen zijn afhankelijk van het geconstateerde. Als het gaat om een overtreding van voorschriften, vindt een advies aan burgemeester en wethouders plaats om wel of niet te handhaven.

Oordeel

De gemeente Bergen is de laatste jaren met een inhaalslag bezig om de vigerende bestemmingsplannen te actualiseren. De gemeente geeft toe dat zij, alsmede de voormalige gemeenten, hiermee veel te laks is geweest en dat zij niet de juiste prioriteiten heeft gesteld. De inzet die thans gepleegd wordt, wordt door de Inspectie toegejuicht. De gemeente heeft de intentie om een en ander op orde te krijgen en is daarmee voortvarend bezig.

Gelet op de aantallen oude bestemmingsplannen in het verificatiejaar moet het oordeel zijn dat op het punt van de actualiteit van de geldende bestemmingsplannen niet beantwoord wordt aan het adequate niveau. Eén vrijstelling ex art. 15 WRO viel in de steekproef en derhalve kan een oordeel gegeven worden over de gevoerde procedure. De procedure is op de juiste wijze gevoerd. Gesproken kan dan ook worden van een adequaat niveau.

De toepassing van de art. 17 WRO-vrijstelling vindt op de juiste wijze plaats. Aan de inspectie werd de vrijstelling gemeld. Gesproken kan dan ook worden van een adequaat niveau.

Alle beoordeelde vrijstellingsprocedures ex art. 19, lid 1, 2 en 3 WRO zijn, op één na, op de wettelijk voorgeschreven wijze uitgevoerd. De bouwdoSSIers waren, wat benodigde informatie betreft, volledig en duidelijk. Gesproken kan worden van een adequaat niveau.

De gemeente Bergen handhaaft de RO-regelgeving wel, maar nog te veel ad hoc. Klachten vanuit de burgerij worden nagegaan en afgehandeld en van de ambtenaren wordt verwacht dat zij de ogen en oren goed de kost geven. Van systematische controles is geen sprake. In het handhaven van de regelgeving is, mede gelet op de laatste jaren waarin de handhaving zeer onvoldoende bleek, een sterke verbetering te constateren. Het handhaven zonder vastgesteld beleid is in de praktijk echter niet altijd even gemakkelijk en daarom is het van belang dit beleid op korte termijn vast te stellen. Nu kan nog niet gesproken worden van een adequaat niveau. De Inspectie is van mening dat hier dan ook sprake is van een gedeeltelijk adequaat niveau.

Verbeterpunten

- De weg die de laatste jaren is ingegaan met betrekking tot de actualisering van bestemmingsplannen, is een goede. Het voortvarend blijven werken aan de actualisering blijft een must. Daartoe zal door de gemeenteraad ieder jaar kredieten beschikbaar moeten worden gesteld.
- Blijf steeds de juiste procedures volgen, ook al zou een oud bestemmingsplan soms aanleiding kunnen geven tot het zoeken van een creatieve oplossing.
- Voeg een vrijstelling, zodra deze is verleend, als bijlage toe aan het betreffende bestemmingsplan.

Aanbeveling

- Geef prioriteit aan de afronding van het in ontwikkeling zijnde handhavingsbeleid.
- Controleer het gehele grondgebied op systematische wijze.

6.4 Controle buitengebied

Zoals eerder vermeld heeft de VI in de gemeente Bergen een schouw gehouden. Vooral werd hierbij het buitengebied en bedrijventerreinen in de gemeente in ogenschouw genomen. Situaties waarbij voor de VI vragen ontstonden werden genoteerd en gefotografeerd. Enkele voorbeelden:

Containers zonder vergunning / strijdig gebruik van de grond. Een handhavingprocedure is gestart.

Wc units van de gemeente in Schoorl. Niet vergund/strijdig.

Strijdig gebruik en illegale bouw. Een handhavingprocedure is gestart.

Strandpaviljoen staat zonder vergunning en is dus strijdig met bestemmingsplan.

Permanente bewoning.

Recreatiehuisjes illegaal gebouwd. Worden gedoogd. De huisjes staan op grond met de bestemming 'cultuur'.

De aangetroffen situaties werden aan de gemeente voorgelegd. In een aantal gevallen was een (bouw) vergunning afgegeven of paste de aangetroffen bebouwing of het gebruik binnen het vigerende bestemmingsplan. In enkele gevallen was van strijdig gebruik of illegale bouw sprake. Alle voorgelegde situaties waren de gemeente bekend.

Enkele bij de schouw aangetroffen situaties, die strijdig bleken met de RO-voorschriften cq regelgeving, worden hierna aangegeven.

- Containers nabij een voetbalveld staan zonder vergunning. De aanleg van het voetbalveld was tevens niet vergund. Een handhavingprocedure is gestart.
- Door de gemeente Bergen werd, ten behoeve van recreatie op het water, een wc-unit in Schoorl geplaatst, echter zonder vergunning.
- Op een kampeerreintje in Schoorl staan meer kampeermiddelen dan de 4 die toegestaan zijn.
- Op percelen grond aan de Kleiweg vindt strijdig gebruik van de gronden plaats en tevens zijn illegale bouwwerken opgericht. Een handhavingprocedure is ingezet.
- Een strandpaviljoen is zonder vergunning geplaatst. Het paviljoen wordt alleen in de zomermaanden in stand gehouden. Evenals andere kustgemeenten wil de gemeente Bergen komen tot een vast beleid m.b.t. strandpaviljoens. Men is voornemens om een tijdelijke vrijstelling van het bestemmingsplan te geven, echter de vraag is of dit voldoende onderbouwd kan worden. Een reguliere bouwvergunning is niet mogelijk omdat er in strijd met het bestemmingsplan gebouwd wordt. De gemeente kijkt uit naar rijksbeleid in deze.
- Permanente bewoning van recreatiewoningen vindt ook in Bergen plaats. Hier is in de loop van de jaren geen stringent handhavingbeleid op gezet. Een inventarisatie moet plaats vinden. Hierna zal per geval bekeken worden wat de beste oplossing is: of als woning bestemmen of gaan handhaven. Een plan van aanpak is opgemaakt.
- Nabij een woning in het landelijk gebied werden kantoorunits aangetroffen. Deze bleken zonder vergunning geplaatst te zijn. Er zal handhavend worden opgetreden, aldus de gemeente.

6.5 Burgerklacht

Tenslotte is door de Inspectie een zogenoemde burgerklacht in het onderzoek betrokken. Tijdens het inspectieonderzoek werden door belangengroeperingen uit Bregtdorp signalen afgegeven als zou de gemeente niet correct met de RO-regelgeving omgaan. Met name zou een algemene verklaring van geen bezwaar van Gedeputeerde Staten, met betrekking tot een vrijstellingprocedure ex art. 19, lid 2 WRO te ruim zijn genomen. Delen grond zouden onterecht in het plan meegenomen worden. Genoemde procedure is gestart om woningbouw in een uitbreidingsplan mogelijk te maken. Bij het onderzoek bleek dat niet voorbijgegaan wordt aan het maximaal te bouwen woningen. De uitbreiding in de nog te voeren procedure wordt gevormd door de ontsluiting van de woonwijk. Overleg hierover vond met de provincie plaats. Inmiddels is gebleken dat de raad, onder druk van de belangengroeperingen, het ontworpen plan heeft afgewezen. Burgemeester en wethouders zullen met een nieuw cq. aangepast ontwerp komen.

Bijlage

Beschrijving van het adequate niveau 2004